

**LOKALE TILTAKSSTRATEGIER FOR BRUK
AV
MIDLER TIL
SKOG- OG KLIMA
FOR BINDAL
2014 - 2017**

Parti fra Langliveien på Bøkestad- Foto Ivar Saus

Vedtatt av kommunestyret i møte

INNHOLDSFORTEGNELSE:

1. Innledning	2
2. Forslag til lokale strategier for bruk av midler til skog- og klimatiltak i skogbruket i Bindal	3
2.1. Miljømessige føringer for skogbruket	3
2.2. Lokale utfordringer i skogbruket	4
2.3. Målsettinger i perioden	4
2.4. Tiltak – midler forvaltet av kommunen	5
2.5. Tiltak – midler forvaltet av Fylkesmannen	6
3. Lokal forvaltning	7
4. Oppfølging av tiltaksstrategiene	7
Klima	8

Vedlegg: Midler til skog- og klimatiltak i skogbruket - tilskuddssatser - Bindal

LOKALE STRATEGIER FOR BRUK AV MIDLER TIL SKOG- OG KLIMATILTAK I SKOGBRUKET 2014 - 2017

1. Innledning

Kommunen får tildelt midler til skog- og klimatiltak i skogbruket (RSK), som en årlig disposisjonsramme fra Fylkesmannen. Tildeling til kommunene skal skje på grunnlag av flerårige strategier fra kommunenes side. Forvaltning av midlene skal skje i samarbeid med organisasjonene i landbruket. Fra 2010 ble midlene, fra fylkesmannens side gitt som to separate tildelinger for henholdsvis NMSK og SMIL. Det utformes derfor to separate dokumenter for de to ordningene. Fylkesmannen krever at de lokale strategiene revideres før tildeling av midler for 2014.

Sentrale føringer for kommunens forvaltning av midler til NMSK har tidligere tatt utgangspunkt i følgende to forskrifter fastsatt av landbruksdepartementet 4. febr. 2004:

- Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.
- Forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer.

Fra og med 2013 er denne ordningen i Regionalt skog -og klimaprogram (RSK). Dette er et delprogram i Regionalt bygdeutviklingsprogram (RBU). Programmet beskriver Fylkesmannen i Nordlands oppfølging av den nasjonale landbrukspolitikken på området.

Programmet er forankret i Strategisk plan for Nordlandsskogbruket 2012 – 2025. Sammen med dette programmet danner Regionalt skog- og klimaprogram basis for Fylkesmannen i Nordlands prioriteringer på skog- og klimaområdet.

Virkemidlene i Regionalt skog –og klimaprogram (RSK) består av ordningene;

- «Tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer»
- «Tilskudd til skogsveier og drift med taubane og hest»

Tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer. Formålet med denne ordningen er å stimulere skogbruksplanlegging som et grunnleggende virkemiddel for å fremme et bærekraftig skogbruk med aktiv næringsmessig utnytting av skog- og utmarksressursene på kort og lang sikt, og slik at biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.

Nordland har lav dekning av skogbruksplaner med MIS-registreringer og/eller nøkkelbiotopregistreringer, og det er derfor viktig med visse prioriteringer på dette området.

RSK inneholder også nærings –og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) der kommunene har vedtaksmyndighet.

- Visjon	Levende Nordlandsbygder
- Hovedmål	Skogressursene i Nordland skal gi grunnlag for høg lokal og regional verdiskapning. På gården – i bygda – i Nordland
- Resultatmål	Øke aktiviteten på alle områder i skogen gjennom effektiv og målretta tilskuddsforvaltning.
- Strategi	Sats på de satsningsvillige.

RSK Nordland avgrenses til å fokusere på primærskogbruket og aktiv bruk og vedlikehold av skogressursene.

2. Lokale strategier for bruk av midler til skog- og klimatiltak i skogbruket

Forvaltningen av statlige midler til skog- og klimatiltak i skogbruket som kommunen får tildelt skal skje etter sentrale føringer nedfelt i ”Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket”, etter de lokale strategier som legges og de årlige prioriteringer som foretas. Alle tiltak skal gjennomføres på en miljømessig forsvarlig måte.

Fra og med 2007 ble forvaltning av tilskuddsmidler for veibygging og drift i vanskelig terreng overført fra kommunen til fylkesmannen. Det skal derfor ikke gis tilskudd til disse to formålene av den kommunale virkemiddelpotten. Ansvar for planlegging og gjennomføring av skogbruksplanlegging i kommunene er også overført til fylkesmannen.

2.1. Miljømessige føringer for skogbruket

Sentrale miljømessige føringer finnes i Skogbruksloven og i forskrift om et bærekraftig skogbruk fastsatt 07.06.06. ”Standarder for et bærekraftig norsk skogbruk” er også førende for skogbruket. Dette er et bransjeprojekt under navnet ”Levende skog” og er et samarbeidsprosjekt mellom skogeierorganisasjoner, skogindustri, myndigheter, arbeidstakersiden, miljø- friluftsliv- og forbrukerorganisasjoner.

Regionale miljømessige føringer for skogbruket i Nordland finnes i ”Miljøprogram for landbruket i Nordland, programperiode 2009 - 2012”. Det er et sentralt mål i

miljøprogrammet at hele skogbruket skal følge "Levende Skog- standardene". Miljømål for skogbruket finnes ellers for følgende tiltak: "Skogsveier", "Kjøreskader i skog", "Bærekraftig virkesuttak", "Treslagsskifte/skogreising", "Bevaring av kulturelementer i skog" og "Skogskjøtsel".

Lokalt er det gjennomført en viltkartlegging og en registrering og systematisering av kjente opplysninger om biologisk mangfold i databasen "Natur 2000". Disse dataene vil være et nyttig hjelpemiddel for gjennomføring av skogbrukstiltak i kommunen.

2.2. Lokale utfordringer i skogbruket

- Det er en prioritert oppgave å sikre tilfredstillende foryngelse av arealer som avvirkes i tråd med foryngelseskravet i skogloven.
- Å ta vare på og sikre framtidig avkastning av de store investeringer i skogkultur som er gjort i kommunen etter krigen. Ungskogpleie og tynning er viktig i denne sammenheng for å drive et langsiktig, utholdende skogbruk og sikre høg kvalitet, god pris på virke fra framtidsskogen.
- Tilfredstillende adkomst til skog- og utmarksarealene er en avgjørende betingelse for å drive en effektivt og miljøvennlig skog- og utmarksnæring. Standardheving på eksisterende veinett og veiutløsning for veiløse områder er en viktig utfordring for det lokale skogbruket.
- Ca 15 % av produktivt skogareal og ca. 25 % av hogstmoden skog i Bindal står i områder hvor sjøen er eneste adkomstmulighet. Tiltak for å opprettholde akseptable leveringsmuligheter fra disse områdene vil derfor være en utfordring i perioden. Dette kan være opparbeidelse av færre, sentrale leveringsplasser i sjøområdene og etablering av lokal foredlingsvirksomhet (sagbruk, bioenergi) strategisk plassert i forhold til sjø. Løpende vedlikehold av føringsflåte for skogsutstyr er også et viktig tiltak i denne sammenheng.
- Ca. 20 % av det produktive skogarealet med ca 25 % av hogstmoden skog står i områder med taubaneterreng. Å legge tilrette for en forsvarlig drift i disse områdene vil være av næringsmessig betydning for eiere og lokalmiljø.
- For å bidra til større lokal verdiskapning er det også en utfordring å bidra til mer lokal foredling og en bedre utnyttelse av markedsmulighetene for nisjeprodukter.
- Passive eiere og sameierskap til landbrukseiendommer er et problem for en aktiv utnyttelse av skogressursene. Kommunen bør gjennom sin behandling av konsesjonssaker og arealsaker legge til rette for at sameier oppløses og aktive brukere blir eiere. Dette er også viktig i bosettingssammenheng.

2.3. Målsettinger i perioden

- Skogbruket skal som tidligere utvikles innefor et langsiktig perspektiv der tilfredstillende foryngelse, ungskogpleie og tynning skal bidra til produksjon av kvalitetsvirke og ivareta flerbruksverdier i skog.
- Det er et mål at alle arealer som avvirkes skal sikres tilfredstillende foryngelse innen 3 år. Aktiviteten med ungskogpleie og tynning skal opprettholdes minst på 2004-nivå. Dette tilsvarer årlig ca 700 da ungskogpleie og tynning.
- Pågående skogsbilveianlegg bør fullføres i perioden. Veiutløsning for områder med hogstmoden skog bør ellers prioriteres. Hovedplan for skogsveger i Bindal er under utarbeidelse, og det forventes en digitalisering av dette fra Fylkesmannen i Nordland.
- Reviderte skogdata med miljøregistreringer og et tidsmessig kartgrunnlag er nødvendig for framtidig skogforvaltning. Det er et mål å gjennomføre ny skogbruksplanlegging for Bindal i tråd med fylkesplan for skogtakst og i samråd med Fylkesmannen.

- I kommunens klima- og energiplan for 2012 – 2020 som ble vedtatt i møte 15.11.2011, sak 123/11, vedrørende skog- og klima:

Mål og strategier. Pkt:3.1.4; CO2-binding

Skogens potensiale til CO2-binding skal utnyttes optimalt, innenfor forsvarlige rammer knyttet til biologisk mangfold og uberørt natur.

Handlingsplan med tiltak. Pkt 4.4; CO2-binding.

Legge til rette for klimaskogplanting gjennom å etablere kommunal klimavoteordning. Innarbeides i økonomiplan for 2013-2016.

2.4. Tiltak – midler forvaltet av kommunen

Lokale tiltak som skal få tilskudd av midler til skog- og klimatiltak i skogbruket som forvaltes av kommunen må gjennomføres i samsvar med sentral forskrift, og føringer gitt i brev fra LMD 8. november 2012.

2.4.1. Skogkulturtiltak:

Forskjellige skogkulturtiltak er del av en langsiktig skogforvaltning.

Det kan gis tilskudd til:

- Planting
- Ungskogpleie og markberedning
- Tynning/regulering

Ungskogpleie omfatter også regulering og skjøtsel av ungeskog av lauv. Så lenge skogbruksfaglige kriterier legges til grunn kan det også gis tilskudd i kulturlandskaps- og/eller beiteøymed gjennom ordningen i slik skog. Det fastsettes et maksimalt tilskuddsnivå for de forskjellige arbeider. Innenfor maksimalsatsene reguleres tilskuddsnivået administrativt de enkelte år på grunnlag av tilgjengelige midler og aktivitetsnivå.

2.4.2. Andre skog- og klimatiltak:

Det kan også gis tilskudd til andre tiltak og prosjekter som bidrar til å utvikle og øke aktiviteten i skogbruket i kommunen, når tiltaket eller prosjektet ikke omfattes av andre etablerte tilskuddsordninger i landbruket.

Sikre leveringsmulighet for virke fra sjøområdene i kommunen er en prioritert oppgave. Vedlikehold av eksisterende føringsflåte for skogsutstyr er et viktig tiltak i denne sammenheng. Ved behov for reparasjon og vedlikehold som det ikke er dekning for på konto for leieinntekter kan det gis tilskudd til formålet. Tilskudd til dette formålet og eventuelt andre formål det kommer søknad om tilskudd til vurderes fortløpende på fritt grunnlag.

2.4.3. Særlige miljøhensyn:

Det kan gis tilskudd til særlige miljøtiltak i skog etter forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, § 6. Slikt tilskudd vil bare unntaksvis bli gitt om det finnes ledige midler og da under forutsetning av at miljøverdier kan dokumenteres og merkostnader/tap kan dokumenteres.

2.5 Tiltak – midler forvaltet av Fylkesmannen

Kommunen prioriterer søknader og godkjenner tiltak. Tilskudd dekkes av midler Fylkesmannen forvalter etter sentralt regelverk og fylkesvise retningslinjer.

2.5.1. Skogbruksplanlegging:

Ansvar for planlegging og gjennomføring av skogbruksplanlegging med miljøregistreringer ligger hos Fylkesmannen.

I samsvar med fylkesplan for skogtakst anmodes det om at forberedende arbeider for skogbruksplanlegging i Bindal gjennomføres i 2014. Tilskudd til formålet forvaltes av fylkesmannen etter egen forskrift.

2.5.2. Drift i vanskelig terreng med taubane og hest, tynning -og lang og vekslende transport:

Tilskudd til drift i vanskelig terreng, tynning og for lang og vekslende transport er et ledd i å opprettholde skogbruksaktiviteten og sikre en rimelig avkastning til næringens utøvere.

Tilskuddsmidler til formålet forvaltes som tidligere nevnt av Fylkesmannen etter regelverk fastsatt av Fylkesmannen. Det er viktig at ordningen opprettholdes. Det kan også gis tilskudd til drift med hest under denne ordningen.

2.5.3. Skogsveibygging:

Et hensiktsmessig veinett er avgjørende for et framtidsrettet og miljøvennlig skogbruk. Skogbrukets betydning i klimasammenheng forsterker dette behovet.

Tilskudd til bygging av skogsveier forvaltes som tidligere nevnt nå av Fylkesmannen etter sentralt regelverk og ”Strategier og prioriteringer for bygging av skogsveier i Nordland” fastsatt av Fylkesmannen i 2008. Det gjennomføres en årlig søknadsrunde der kommunen administrativt foreslår en prioritering av søknadene etter skogfaglige kriterier.

2.5.4. Bioenergi:

Tilskudd til uttak av energiflis var en ordning for 2013, men blir fjernet fra 01.01.2014.

Ordningen hadde som hovedmål å bidra til økt fornybar energiproduksjon, og var svært viktig for skognæringens bioenergisatsing.

Søknadene ble behandlet-innstillt av kommunene, hvorav Fylkesmannen hadde vedtaksmyndighet.

Ordningen er hjemlet i forskrift om tilskudd til nærings -og miljøtilskudd i skogbruket.

2.5.5. Klima:

Strategisk plan for Nordlandsskogbruket har strategier for hvordan vi skal sikre industrien nok tilgang på råstoff, noe som også vil være positivt i klimasammenheng. For Fylkesmannen vil det være viktig at også klimaspørsmålet vurderes i alle prioriteringer som gjøres i skogbruket framover. Dette gjelder spesielt etablering av klimaskoger, samt stell av etablerte foryngelser.

3.Lokal forvaltning:

Rådmannen foretar oppsett av realistisk budsjett over behov for NMSK-midler kommende år som oversendes Fylkesmannen som grunnlag for tildeling av midler.

Formannskapet vedtar eventuelle endringer i tilskuddbetingelser og maksimale tilskuddssater etter høring til faglagene og kontaktutvalget for skogbruket i kommunen.

NMSK-midlene forvaltes av Rådmannen. Søknader behandles fortløpende. Eventuelle søknader om tilskudd til "skog- og klimatiltak i skogbruket" og "særlige miljøtiltak" avgjøres i samråd med kontaktutvalget for skogbruket. Resten av skogmidlene øremerkes skogkulturformål. Endelig tilskuddsnivå fastsettes på slutten av året innenfor vedtatte maksimalsatser på grunnlag av omfanget av godkjente arbeider og tilgjengelige midler. Tilskudd til skogkulturformål utbetales via den enkelte skogeiers skogfondskonto.

4.Oppfølging av tiltaksstrategiene/ Klima

De kommunale tiltaksstrategiene er utarbeidet i dialog mellom næringsorganisasjonene i skogbruket og faglagene i landbruket lokalt, og tiltaksstrategiene skal inneholde kommunens prioriteringer av søknader, og skal følge opp føringene som kommer fram av dokumentene:

1. FOR 2004-02-04 nr. 48 Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (jf.§12)
2. FOR 2003-12-12 nr. 1938 Reglement for økonomistyring i staten (jf§14)
3. Kravet til foryngelsesplikten i FOR 2006-06-07 nr. 593 Forskrift om bærekraftig skogbruk (jf§15)

Tilskuddssatsene fastsettes ut fra erfaringstall, innrapportert avvirkning, behovet for ulike tiltak innenfor de fleste fagfelt innen skogbruk. Gjennom Statens landbruksforvaltning blir kommunene via Fylkesmannen pålagt å utføre en såkalt Resultatkontroll, både av foryngelse, ferdigstilte veier og «Brekke» kontrollen, der replanting er gjennomført. De aller fleste skogeierne ønsker midler til planting, ungskogpleie, tynning og veibyggning. Dette gjør at de fleste kommunene har god oversikt over aktivitetsnivået, og det er viktig at kommunene gjennom skogbrukssjefene/rådgiverne følger opp skogeierne gjennom det arbeidet og de tiltak som er gjennomført.

Økonomistyringen skjer via årlige tildelte midler til disposisjon som NMSK-midler og bruken av skogfondssystemet. Dette gir kommunene en god oversikt over hvordan man kan disponere tilskudd kombinert med skogfundsordningen.

Bærekraftforskriften:

Skogbruksnæringen har et betydelig ansvar for oppfølging, kontroll og dokumentasjon av et bærekraftig skogbruk. Oppfølging av miljøkravene i skogbruket baserer seg på systemene for egenkontroll i næringen og er i tråd med bærekraftforskriften, fastsatt i 2006.

Forskriften la til grunn at skogeiere som følger Levende skog-standarden samtidig anses å følge bestemmelsene i bærekraftforskriften.

Strategiene skal også være aktivitetsfremmende.

Klima:

Fylkesmannens første utgave av RSK inneholder få konkrete føringer med hensyn til klimaspørsmål relatert til skogbruket. Fylkesmannen vil derfor komme tilbake med nærmere føringer i klimasammenheng når overordna myndigheter har kommet med konkrete oppdrag til Fylkesmannen.

Viser forøvrig til Bindal kommunes klima -og energiplan 2012 – 2020. Det er en overordnet målsetting å kunne etablere klimaskoger i forbindelse med CO2-binding.

I tillegg er det viktig å ha fokus på dette med foryngelsesplikten, samt pleie og forvalte den allerede etablerte ungslogen. Dette som en del av strategien i å bygge langsiktige skogressurser som binder CO2.

MIDLER TIL SKOG- OG KLIMATILTAK I SKOGBRUKET TILSKUDDSATSER - Bindal

Kommunalt forvaltningsansvar.

Skogkulturtiltak:

- Planting:
Det kan gis tilskudd til planting med inntil 50 % av faktisk kostnad. (vedtatt i F-sak 29/07)
Endelig tilskuddsprosent fastsettes når omfanget av planting i året foreligger. Merverdiavgift kan inngå i tilskuddsgrunnlaget bare for uregistrert søkere.
- Ungskogpleie og markberedning: Tilskudd gis med inntil 60 % av faktisk kostnad inntil 400 kr/da. (vedtatt i F-sak 6/07) Merverdiavgift kan inngå i tilskuddsgrunnlaget bare for uregistrert søkere og kommer i tillegg.
- Tynning: Det kan benyttes midler som tilskudd til manuell og maskinell tynning via NMSK midlene, såfremt det ikke søkes på Fylkesmannens midler (kystskogmidler). Det er tidligere benyttet et arealtilskudd, faktisk kostnad kr 350.- pr.da, med 50 % tilskudd, maks inntil kr 100.- pr m3. Dette forutsetter et uttak i tynningen på minimum 3 m3/da. Det avgjørende i dette tilfellet er den totale tildelte virkemiddelpotten fra Fylkesmannen i forbindelse med NMSK-midlene.

Andre nærings- og miljøtiltak:

Det kan søkes om tilskudd til andre nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Eventuelle søknader behandles fortløpende på fritt grunnlag.

Særlige miljøhensyn:

Eventuelle søknader behandles fortløpende i samsvar med bestemmelsene i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Fylkesmannens forvaltningsansvar.

Viser til regler for tilskudd til skogsdrift i vanskelig terreng i Nordland. Fastsatt av fylkesmannen i Nordland mai 2012.

Drift i vanskelig terreng og lang og vekslende terreng:

Forvaltning av midler til drift i vanskelig terreng, lang og vekslende transport og drift med hest er overført til Fylkesmannen fra og med 2007.

Følgende satser for tilskudd gjelder:

- a) Tilskudd til drift med taubaner gis etter en sats på kr 120.- pr.m3
- b) Tilskudd til vekslende driftssystem, såfremt det er innenfor kravene, er på kr 25.- pr.m3
Denne ordningen kan også benyttes i forbindelse med sjølevering.
- c) Tilskudd for lang terrengtransport over 2 km – er satsen kr 40.- pr.m3

Tilskudd til tynning:

Tilskudd til manuell og maskinell tynning kan dekkes over de kommunale NMSK-midlene. Eller man kan velge å benytte såkalte kystskogmidler som Fylkesmannen eventuelt disponerer. Begge ordningene kan ikke kombineres. Satsene fastsettes når tildelingen er gjort.

Skogsveibygging:

Forvaltning av midler til bygging av skogsveier er overført til Fylkesmannen fra og med 2007.

Søknader sendes Bindal kommune for lokal behandling. Søknadsfrist annonseres av Fylkesmannen.

Tilskudd: Skogsbilvei kl. 3, 4 og 5 - inntil 60 % av godkjente kostnader.

Traktorvei kl. 7 - inntil 40 % av godkjente kostnader.

For 2014 gis det ikke tilskudd til traktorvei kl 8.

Energiflistilskudd:

Slike søknader behandles kommunalt og oversendes Fylkesmannen for godkjenning og utbetaling.

Dette tilskuddet blir ikke videreført i 2014.

Av hensyn til oversikt over pengebruken skal tilskuddsberettigede skogkulturarbeider meldes kommunen før arbeidet igangsettes, samt at det kreves en forhåndssøknad/godkjenning på en del oppdrag før tilskudd kan utbetales.